

Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. JEZYK – SPOŁECZEŃSTWO – WARTOŚCI, Bydgoszcz 17-18 września 2007 r.

Konferencja JEZYK – SPOŁECZEŃSTWO – WARTOŚCI, zorganizowana przez Komisję Językoznawczą Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego we współpracy z Instytutem Filologii Polskiej, Instytutem Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej oraz Katedrą Filologii Germańskiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego przebiegała pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Bydgoszczy. Miała ona charakter otwarty – uczestniczyli w niej przedstawiciele władz samorządowych, osobistości życia kulturalnego, zainteresowani prezentowaną problematyką bydgoszczanie oraz ponad pięćdziesięcioro naukowców z ważnych ośrodków naukowych Polski (z Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Łódzkiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Akademii im. J. Długosza w Częstochowie, Akademii Świętokrzyskiej im. J. Kochanowskiego w Kielcach; licznie reprezentowany był też Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy).

Gości zebranych w reprezentacyjnej sali miejskiego ratusza – Sali im. J. Maciaszka – powitała w imieniu gospodarzy i organizatorów prof. dr hab. E. Laskowska. Obrady plenarne zainauguował Dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. A. Papuziński, prof. UKW. Obrady w czterech sekcjach odbywały się w salach Instytutu Filologii Polskiej UKW.

Tematyka konferencji obejmowała szeroki zakres zarówno współczesnych, jak i historycznych badań lingwistycznych, kulturoznawczych i literaturoznawczych. Z treści zaprezentowanych referatów można było poznać relacje między językiem a społeczeństwem (np. *Pol-szczyzna – język a jego użytkownicy* E. Wolnicz-Pawłowskiej), zagadnienia związane z komunikacją medialną (np. *Wartości w wywiadach w prasie gospodarczej i jej językowe środki wyrazu* E. Pajewskiej), dyskursem politycznym (np. *Komunikaty pośrednie w wypowiedziach polityków IV RP* S. Kwiecień-Masło), społecznymi funkcjami języka i komunikacji językowej (np. *O symulowaniu rzeczywistości poprzez język* M. Cieszkowskiego). Szczególnie dużo uwagi poświęcono tytułowemu zagadnieniu wartości i wartościowania w języku (np.: *Wartościowanie jako środek perswazji* E. Laskowskiej, *Wartościowanie kobiety w dyskursie publicystycznym* M. Ampel-Rudolf, *Słownictwo wartościujące w tekstach nacecho-*

wanych ideologicznie H. Bartwickiej, *Wartości w języku i świat wartości na wybranych szkolnych forach internetowych* K. Ruty i M. Wrześniewskiej-Pietrzak). Poruszane były także wątki związane ze stosunkiem nazwy do wartości (np.: *Preferowane wartości w wyborze imienia zakonnego w Zgromadzeniu Sióstr Zmartwychwstania Pańskiego w prowincji poznańskiej* M. Czaplickiej-Jedlikowskiej, *Odbicie społecznie akceptowanych wartości w nazewnictwie miejskim Łodzi* I. Różyckiej).

Prezentowane teksty referatów wskazywały na ujmowanie problemów z kilku różnych perspektyw badawczych (w tym przy wykorzystaniu porównań materiału językowego z różnych języków). Najliczniejszą grupę stanowiły wystąpienia w nurcie językoznawstwa współczesnego (np.: *Wyrażenia wartościujące w argumentacji perswazyjnej na przykładzie francuskiej reklamy turystycznej* D. Topy, *Uniwersalne teksty e-mailowe (kalki tekstowe) w korespondencji użytkowników internetowego serwisu randkowego „Sympatia”* I. Łuc, *Zagadnienia związane z funkcją nosiciela cechy* I. Benenowskiej) oraz w ujęciu historycznojęzykowym i onomastycznym (np.: *Dzieje Wilna i Wielkiego Księstwa Litewskiego utrwalone w nazwach własnych niektórych wileńskich domów* K. Węgorowskiej, *Wartościowanie utrwalone w nazwiskach mieszkańców komor-*

nictwa jeziorańskiego w XVII-XVIII w. I. Matusiak, *O antroponimach w podstawie nazw miejscowych powiatu zielonogórskiego* I. Żuraszek-Ryś, *Nazwy ulic i placów Wyrzyska* H. Duszyńskiego, *Nazwy pociągów w języku polskim, rosyjskim i czeskim* P. Tomasika, *Nazwy wartości jako baza nazwisk polskich* M. Jaracz). Nie zabrakło także tekstów opracowywanych z perspektywy dialektologicznej (np.: *Wartościowanie komunikacji językowej (na materiale frazeologii gwar mazowieckich)* B. Burskiej-Ratajczyk, *Językowy obraz Mazura w utworach poetów ludowych z terenu Mazur* M. Biolik). Aspekt socjolingwistyczny reprezentowały następujące wystąpienia: *Język a społeczeństwo – stan i kierunki badań socjolingwistycznych na Ukrainie* A. Brackiego, *Nowe, radzieckie realia odzwierciedlane w moskiewskim słowniku rosyjsko-polskim wydany w latach 30. ubiegłego wieku* J. Mędelskiej, *Pojęcie szacunku w rozumieniu młodych i starszych użytkowników języka* J. Bujak-Lechowicz i E. Polańskiego, *Formuły grzecznościowe reklam internetowych w społeczeństwach słowiańskich* J. Dobosiewicz, *Z zagadnień polskiego i rosyjskiego języka Internetu* D. Muszyńskiej-Wolny. Mówiąc o perspektywie lingwistyczno-kulturowej, pragmatyczno-kulturowej i kulturoznawczej warto wspomnieć o referatach: *Stereotyp płci we współczesnej*

prasie kobiecej (lingwistyczno-kulturowe aspekty wartościowania) D. Suskiej, *Językowo-kulturowy obraz „maliny” w języku rosyjskim* K. Świrki, *Portret osoby stuletniej w doniesieniach prasowych (analiza pragmatyczno-kulturowa)* R. Zimnego, *Inteligencja polska końca XX w. i początku XXI w. na podstawie dyskusji publicystycznej* R. Suchenek. Wielu słuchaczy zaintrygował ciekawy nurt interdyscyplinarnych koncepcji literaturoznawczych reprezentowany w tekstach: *Sposoby wartościowania świata w prozatorskiej twórczości austriackiej noblistki – Elfriede Jelinek* A. Majkiewicz, *Głosy niemych chabrów. O giętkości języka poetyckiego Czesława Miłosza* D. T. Lebiody, *Aksjologiczna bliskość w „Trenach żebraczych” Tadeusza Różewicza* B. Morzyńskiej-Wrzosek, *Edmunda Bojanowskiego rozmyślenia nad językiem i stylem* K. Maćkowiaka.

Nie zabrakło także psychologicznego punktu widzenia na to, w jaki sposób język ojczysty może wpływać na potrzeby życiowe jednostki (np. *Wpływ języka ojczystego na kształtowanie się potrzeb życiowych i językowych* A. Hau).

Nie sposób w skrócie przedstawić wszystkich zagadnień, z którymi można było zetknąć się w trakcie wysłuchiwania wystąpień i interesujących dyskusji. Kompleksowy zbiór referatów będzie można z uwagą prześledzić w wydanym tomie pokonferencyjnym, przygotowywanym do druku przez Komisję Językoznawczą BTN. Wydaje się, że różnorodność poruszanych tematów i interdyscyplinarny charakter konferencji stanowiły jej walor, a swoista koincydencja z pewnością umożliwiła poszerzenie perspektyw interpretacyjnych.

Iwona Benenowska